Dosarul nr. 5r-2579/2024
4-24080091-12-5r-19072024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

10 decembrie 2024 **mun. Chişinău**

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Instanța de judecată în componența:
Președintelui ședinței, judecătorul Silvia Slobodzean
Grefier Ana-Maria Munteanu
În lipsa:
Petiționarei *****
Agentului constatator Adrian Dodiță

examinând în ședință de judecată publică contestația înaintată de *****, născută la *****, IDNP *****, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. DTC03 999899 din 22.06.2024 și deciziei de sancționare, prin care a fost recunoscut vinovată de comiterea contravenției prevăzută de art. 236 alin. (1) din Codul contravențional,

c o n s t a t ă :

La data de 22.06.2024, agentul constatator din cadrul INSP al IGP al MAI, Adrian Dodiță, a întocmit în privința ***** procesul-verbal și decizia de sancționare seria/nr. DTC03 999899, prin care aceasta a fost sancționată în baza art. 236 alin. (1) din Codul Contravențional la o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 12 unităţi convenţionale, ceea ce constituie 600 lei, cu aplicarea a trei puncte de penalizare, fiind reținut în sarcina acesteia că, la 28.11.2023, ora 13:08, aflându-se în mun. Chișinău, șos. Hâncești, cu automobilul de model „Land Rover Range Rover Evoque” cu n/î „*****” ignorând prevederile RCR, pct. 47.(1) a depășit viteza de circulație stabilită pe sectorul respectiv de drum, de la 10 la 20 km/oră, deplasându-se cu 64 km/h.

La 04.07.2024, *****, a depus contestație împotriva procesului-verbal și deciziei de sancționare seria/nr. DTC03 999899 din 22.06.2024 emisă de agentul constatator din cadrul INSP al IGP al MAI, Adrian Dodiță, în baza art. 236 alin.(1) din Codul Contravențional.

În susţinerea contestaţiei petiționara a menționat că se deplasa regulamentar pe traseul M3 direcția spre mun. Chișinău, la un moment dat, a fost stopată de către un Inspector de poliție, iar altul s-a apropiat, și i-a cerut actele fără a se prezenta, la întrebarea acesteia referitor la motivul stopării, i s-a comunicat despre necesitatea verificării actelor, ulterior, i s-a comunicat că este necesar să verifice dacă are careva încălcări, peste un timp aproximativ de 15 minute, i-a fost prezentat un proces verbal cu privire la contravenție, despre care i s-a spus că urmează să-l semneze, altfel nu va putea continua deplasarea, motiv din care l-a și semnat.

Subsecvent mai comunică, că analizând procesul-verbal cu privire la contravenție, a constat, că: nu este indicat locul concret al săvârșirii contravenției (adresa), mijlocul cu care a fost constatată fapta săvârșită, numărul și seria aparatului care a constatat încălcarea, iar toate aceste neglijențe, duc la nulitatea actului și anume a procesului-verbal cu privire la contravenție.

Acestea fiind invocate solicită petiționara declararea nulă a procesului-verbal cu privire la contravenție.

În ședință de judecată *petiționara* și *agentul constatator* nu s-au prezentat, fiind citați în mod legal despre locul, data și ora ședinței de judecată ce se confirmă prin avizele de recepție anexat la dosar, astfel că, prin prisma art. 455 Cod Contravențional, instanța de judecată consideră posibilă examinarea cauzei în lipsa acestora. Concomitent, informații despre data locul și ora ședinței de judecată pe cauza dată au fost făcute publice și pe site-ul oficial al instanței de judecată, ce se asimilează cu citarea publică. Ținând cont de faptul că procedura de citare legală a fost respectată, instanța de judecată a dispus, în baza art. 382 din Codul Contravențional, examinarea cauzei în lipsa acestora.

În acest context, instanța de judecată precizează că a fost respectată procedura de citare legală întrucât careva erori tehnice în procesul expedierii citațiilor nu au fost semnalizate, iar participanții la proces au fost informași despre examinarea cauzei şi în temeiul art. 455 alin. (3) din Codul contravențional, s-a dispus examinarea în lipsa acestora, cu expedierea copiei de pe hotărâre.

Așadar, instanța notează că în partea ce ține de citarea participanților, este pertinentă şi jurisprudența CtEDO, care în cauza *Ponomariov împotriva Ucrainei* a evidențiat că ține de obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință, iar mai mult, Curtea reamintește că un stat nu poate fi considerat răspunzător atunci când o parte, citată legal şi informată despre obiectul cauzei, renunță, în mod expres, la dreptul de a se prezenta în instanță şi de a se apăra (cauza *Poitrimol împotriva Franţei*, hotărârea din 23 noiembrie 1993, § 31), or atitudinea reclamanților ar echivala cu o renunțare la dreptul de a apărea în instanță, sau acordul de examinare a cauzei în baza materialului existent.

De asemenea, instanța de judecată reține că comunicarea actelor judiciare, în măsura în care este un act de comunicare între organul judiciar și părți, are loc pentru a permite părților, dacă e cazul, să declare recurs (*Diaz Ochoa împotriva Spaniei*, 22 iunie 2006, § 48, și *S.C. Raissa M. Shipping SRL împotriva României*, 8 ianuarie 2013, § 30) şi respectiv, instanțele trebuie să întreprindă tot posibilul care într-un mod rezonabil să citeze părțile și să se asigure că acestea sunt la curent cu procedurile la care participă (*Ovuş împotriva Turciei*, 13 octombrie 2009, § 48).

Prin urmare, instanța de judecată a întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru a asigura dreptul participanților la proces la participarea efectivă la examinarea cauzei, întru respectarea unui proces echitabil, dar aceștia nu s-au prezentat în instanța de judecată, în pofida înștiințării despre modalitatea, locul şi timpul examinării cauzei, iar instanța a dispus examinarea cauzei în absența acestora, cu remiterea copiei de pe hotărâre.

În subsidiar, în conformitate cu prevederile art. 447^1 alin. (4) şi (5) din Codul contravențional, prezența a persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional la examinarea cauzei contravenționale este obligatorie, iar absența persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, citată în conformitate cu legislația, fără motiv întemeiat şi fără înștiințare prealabilă, nu împiedică examinarea cauzei şi prin urmare, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa părților care nu s-au prezentat.

Examinând materialele dosarului contravenţional raportat la temeiurile de drept material şi procesual care guvernează speţa dedusă judecăţii, instanţa de judecată reține următoarele.

Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447^1 alin. (8) din Codul contravențional.

Inițial, instanța verifică respectarea obligațiilor procesuale de către petiționar, astfel, în prezenta speță procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în perzența persoanei la data de 22.06.2024 iar contestația a fost depusă 04.07.2024, prin urmare instanța va aprecia contestația depusă în termenul de contestare.

Totodată, potrivit prevederilor art. 381 alin. (4) din Codul contravențional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

Potrivit prevederilor art. 400 alin. (1) din Codul contravențional, contravenţiile prevăzute la art. 234–236 se examinează de poliţie.

În baza art. 440 alin.(1) din Codul contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin. (4) din cod, arestul contravențional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală.

În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de judecată a verificat legalitatea și temeinicia procesului verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. DTC03 999899 din 22.06.2024.

Sub aspectul legalității procesului verbal cu privire la contravenţie, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma *„ad validitatem”*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

Din cercetarea actului menționat, instanța constată că agentul constatator a respectat prevederile art. 443 alin. (1) lit. a)-h) din Codul contravenţional.

În continuare, instanța reiterează că procesul verbal cu privire la contravenție, în sensul art. 442 Cod Contravențional, este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitoarea, iar *procesul verbal se încheie* de agentul constatator *pe baza constatărilor personale* şi a *probelor acumulate*, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui, astfel încât şi în ipoteza unei contravenţii flagrante, agentul constatator încheie procesul verbal cu privire la contravenţie pe baza probelor acumulate şi respectiv la caz nu se relevă o încălcare care ar afecta esenţial drepturile petiționarei prin întocmirea procesului verbal cu privire la contravenţie, iar

aceste erori invocate fiind aşadar insignifiante în raport cu acuzaţia adusă, cu probatoriul acumulat şi prin urmare cu fondul cauzei.

Respectiv, instanța de judecată menționează că, procesul verbal cu privire la contravenție a fost întocmit și perfectat în prezența petiționarei *****, fiindu-i aduse la cunoștință drepturile și obligațiile lui prevăzute de art. 34, 378, 384, 387 și 448 din Codul contravențional, precum și decizia agentului constatator, fapt confirmat prin semnătura acesteia aplicată în procesul verbal cu privire la contravenție.

În această ordine de idei, din punct de vedere al legalității procesului verbal cu privire la contravenție, instanța constată că acesta a fost încheiat cu respectarea dispozițiilor legale incidente și cuprinde toate mențiunile obligatorii prevăzute de art. 443 din Codul contravențional, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu.

În consecință, instanța constată că forța probantă a actului contestat nu a fost înlăturată, în privinţa căruia se atestă o prezumție de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

Sub aspectul temeiniciei procesului verbal cu privire la contravenție, instanța evidențiază că forța probantă a proceselor verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul.

Dreptul unei persoane de a fi prezumată nevinovată și de a solicita acuzării să dovedească faptele ce i se impută rezultă cert din art. 375 alin. (1) al Codului contravențional, potrivit căruia, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod.

Subsecvent, deși, în măsură în care procesul verbal cu privire la contravenție examinat nu este afectat de vicii de legalitate și valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă, totuși pornind de la premisa procedurală prevăzută în art. 425 alin. (4) al Codului contravențional, prin care legiuitorul a stabilit că nici o probă nu are o valoare prestabilită, simplul fapt al încheierii procesului verbal cu privire la contravenție, este insuficient pentru tragerea persoanei la răspundere contravențională.

La acest capitol, articolul 6 § 2 al CEDO impune statelor să aibă în vedere aceste prezumții, aceasta în limite rezonabile, ținând cont de gravitatea faptelor și păstrând dreptul la apărare (*Salabiaku împotriva Franţei, hotărârea din 7 octombrie 1988, par. 28; Telfner împotriva Austriei, nr. 33501/96, 20 martie 2001, par. 16).*

În contextul celor enunțate, instanța a stabilit ca limitele expuse mai sus au fost depășite în detrimentul făptuitorului, întrucât agentul constatator avea obligația de a prezenta probe în susținerea acuzării pe care o aduce făptuitorului.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Potrivit dispozițiilor art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

În speță, pe data de 22.06.2024, agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP al MAI, Adrian Dodiță, a întocmit procesul-verbal cu privire la

contravenție seria/nr. DTC03 999899 din 22.06.2024, prin care ***** a fost sancționată pentru faptul că, la 28.11.2023, ora 13:08, aflându-se în mun. Chișinău, șos. Hâncești, cu automobilul de model „Land Rover Range Rover Evoque” cu n/î „*****” ignorând prevederile RCR, pct. 47.(1) a depășit viteza de circulație stabilită pe sectorul respectiv de drum, de la 10 la 20 km/oră, deplasându-se cu 64 km/h.

În conformitate cu prevederile art. 425 alin. (2) al Codului contravenţional, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

La fel, instanța reține că, legiuitorul în art. 442 alin. (1) Cod contravențional, a definit procesul verbal cu privire la contravenție, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul.

Subsecvent, a fost legiferat și faptul că, procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe *baza constatărilor personale* şi a *probelor acumulate*, în prezența făptuitorului sau în absența acestuia, iar interpretând art. 425 alin. (2) în coroborare cu art. 442 alin. (1) al Codului contravențional, rezultă că procesul verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. DTC03 999899 din 22.06.2024 face dovada cu privire la încadrarea în drept și situația faptică stabilită de agentul constatator, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar.

Astfel, instanța de judecată remarcă faptul că drept probă la materialele cauzei contravenționale pe lângă procesul-verbal cu privire la contravenție, agentul constatator a anexat doar o planșă fotografică din care rezultă comiterea faptei de către *****, însă, raportat la prevederile art. 443 alin. (8) din Codul contravențional care prevede că, în cazul în care *contravenţia prevăzută la capitolul XIII al cărţii întîi a fost constatată cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate sau al mijloacelor tehnice omologate şi verificate metrologic*, agentul constatator, după stabilirea identităţii conducătorului de vehicul, *poate încheia procesul-verbal* şi în absenţa persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional. În procesul-verbal încheiat în cazurile prevăzute de prezentul alineat se indică tipul, modelul şi numărul de identificare al mijlocului special cu ajutorul căruia a fost constatată contravenția, instanța stabilește că la dosar lipsesc careva acte care ar confirma că mijlocul tehnic care a fixat încălcarea este *certificat, omologat sau verificat metrologic*, motiv din care instanța de judecată nu poate pune la baza unei hotărâri de sancționare o probă valoarea căreia este lovită de nulitate prin prisma art. 425 alin. (1) și (5) Cod contravențional, or, *probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod*, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei, totodată, *sînt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod*.

Respectiv, instanța remarcă că petiționara ***** a fost sancționată în temeiul art. 236 alin. (1) din Codul contravențional, potrivit căruia, constituie contravenție, *depășirea vitezei de circulație stabilită pe sectorul respectiv de drum de la 10 la 20 km/oră.*

Instanța de judecată elucidează că, procesul-verbal de constatare și sancționare, nu poate face dovada deplină, prin el însuși, a existenței faptei, a autorului acesteia și a vinovăției, acest proces-verbal, fiind doar actul prin care o persoană este acuzată de săvârșirea contravenției. Or, este esențial faptul că, prezumția de veridicitate a faptelor constatate de agent și consemnate în

procesul-verbal nu are caracter absolut, mai ales în cazul în care din probele administrate de „acuzare” instanța nu poate fi convinsă de vinovăția „acuzatului”.

La fel, instanța de judecată învederează, că este de acord cu existența unei prezumții relative de conformitate a procesului-verbal cu realitatea, prezumție fără de care ar fi practic imposibil să sancționezi încălcările legislației în materie de circulație rutieră, intrând în competența poliției, însă nu poate trece cu vederea faptul, că atunci când este posibilă întocmirea unui „probatoriu" în susținerea contravenției constatate şi sancționate, agentul constatator are obligația de a-l întocmi, fapt ce nu a fost realizat în speță. Or, contravenția prevăzută de art. 236 alin.(1) Cod Contravențional al R.Moldova face parte din categoria celor din domeniul circulației rutiere, care urma a fi stabilită cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate sau al mijloacelor tehnice omologate şi verificate metrologic, precum şi prin constatările personale ale ofițerului de patrulare.

Conform prevederilor art. 375 alin. (3) al Codului contravenţional, concluziile despre vinovăţia persoanei în săvârşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

Reieşind din considerentul că pe cazul dat există doar poziţia agentului constatator, pornind de la prevederile normei de drept nominalizate, instanţa de judecată reţine că fapta contravenţională nu a fost probată suficient.

Conform prevederilor art. 441 alin. (1) lit. a) al Codului contravenţional, procesul contravenţional pornit încetează dacă: nu există faptul contravenţiei.

La fel, în conformitate cu prevederile art. 461 din Codul contravențional, în cazul în care pe parcursul judecării cauzei se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanța de judecată încetează procesul contravențional.

Prin urmare, reieșind din considerentul că, la materialele dosarului care i-a fost prezentat instanței de judecată nu există probe suficiente care ar dovedi vinovăția în comiterea contravenției de către *****, instanța de judecată conchide că agentul constatator a luat o decizie neîntemeiată și arbitrară, astfel că, contestația depusă de ***** este întemeiată și urmează a fi admisă.

În conformitate cu prevederile articolelor 441 alin. (1) lit. a), 448, 461, 462-463 din Codul contravenţional, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ș t e :

Se admite contestația înaintată de ***** împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. DTC03 999899 din 22.06.2024 şi a deciziei agentului constatator emisă în baza art. 236 alin. (1) din Codul contravențional.

Se încetează procesul contravențional prin care *****a fost sancționată în baza procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. DTC03 999899 din 22.06.2024, din motiv că nu există faptul contravenției și se anulează decizia agentului constatator emisă în baza art. 236 alin. (1) din Codul contravențional.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs, la Curtea de Apel Chişinău, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Președintele ședinței,
judecătorul **Silvia Slobodzean**